И К О Н О М И Ч Е С К И У Н И В Е Р С И Т Е Т - В А Р Н А

ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ

КАТЕДРА "СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ"

Приета от ФС (протокол №11/25.04.2024г.):

Приета от КС (протокол №11/16.04.2024г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Даниела Георгиева)

У Ч Е Б Н А   П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: "КОРПОРАТИВНО СЧЕТОВОДСТВО"

ЗА СПЕЦ. "Счетоводство и контрол"; ОКС "магистър"-редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5

СЕМЕСТЪР: 9

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 8

<u>РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН</u>

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	***ОБЩО (часове)***	***СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове).***
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ: в т.ч.:		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	180	-

Изготвили програмата:

1...
(гл.ас.д-р Петко Захариев)

2.. ....
(гл.ас.д-р Румяна Маринова)

3. ....
(гл.ас.д-р Илиян Христов)

Ръководител катедра:...
"Счетоводна отчетност" (доц. д-р Надежда Попова-Йосифова)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната програма по дисциплината "Корпоративно счетоводство” е изготвена за целите на магистърско обучение по счетоводство. Дисциплината е специална и надграждаща, като е базирана върху знанията, придобити от студентите по предходно изучавани счетоводни дисциплини от общ характер.

Дисциплината е хибридна и има редица допирни точки със знания, придобити от студентите във важни области като търговското право, финансите, управлението, особено в частта на финансовия мениджмънт и др. Основните и ключови компетентности, които студентите, изучаващи дисциплината придобиват са предприемаческа, цифрова, математическа и многоезикова, но наред с тях в хода на обучението в немалка степен се придобиват и личностна, гражданска и културна компетентности.

Логико-методологическия подход при изнасяне на лекционния материал акцентира върху няколко последователни тематични кръга, разглеждащи финансово-управленските решения при капиталовото финансиране на акционерното дружество; финансово-отчетните особености на дълговото финансиране чрез облигации, схемите за разпределение на печалбата в акционерните дружества, дивидентната политика и основните финансови индикатори, които я характеризират.

Разглеждането на счетоводната концепция като динамична и вариантна система от подходи позволява на студентите да изградят завършена представа за счетоводството като интегрален модул на системата "финансово управление". Онагледяването на лекционния материал с примери и казуси, както и решаването на конкретни тестове и задачи на семинарните занятия съществено намалява абстрактността и позволява лесна адаптация към изработването на конкретни финансово-управленски схеми и отчетни модели в разглежданата правна форма.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	**НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ**	**БРОЙ ЧАСОВЕ**		
		Л	**СЗ**	**ЛУ**
Тема 1. Избор на първоначална капиталова структура и финансово-управленски решения при определяне оценката на емитираните акции		**3**	**3**	
1.1.	Финансово-управленски съображения при избора на вид на акциите в първоначалната капиталова структура			
1.2.	Избор на номинална стойност и подходи за нейното определяне			
1.3.	Методически подход за определяне емисионната стойност на акциите			
1.4.	Счетоводна трактовка на разликата между номиналната и емисионната стойност			
Тема 2. Организационни и финансово-отчетни основи на първоначалната емисия на акции		**3**	**3**	
2.1.	Етапи на учредяване на акционерното дружество. Форми-			

	ране на основния капитал			
2.2.	Аналитична схема за отчитане на формиращия се основен капитал			
2.3.	Счетоводно отчитане на емисионните разходи (разходите по учредяване)			
2.4.	Емисионни варианти-организационни и счетоводни аспекти			
Тема 3. Правна, данъчна и счетоводна трактовка на непаричните вноски. Правни аспекти и счетоводно отчитане на разчетните отношения с неизправни акционери		**3**	**3**	
3.1.	Правни, данъчни и счетоводни аспекти на непаричните (апортни) вноски			
3.2.	Правни последици и счетоводни процедури при неизправност на акционера			
Тема 4. Счетоводно отчитане на операциите по увеличение на капитала		**4**	**4**	
4.1.	Преференциално участие на старите акционери в капиталовото увеличение			
4.2.	Счетоводен модел на финансовата операция "увеличение на основния капитал чрез дивидентни акции"			
4.3.	Увеличение на основния капитал чрез капитализиране на други капиталови източници			
Тема 5. Счетоводно отчитане на операциите по намаление на капитала		**4**	**4**	
5.1.	Намаляване на капитала-основни случаи и технически способи за реализация			
5.2.	Изкупуване на собствени акции-правни и счетоводни аспекти			
5.3.	Намаляване на основния капитал с цел оптимизиране на капиталовата база на дружеството			
5.4.	Намаляване на капитала при саниране (финансово оздравяване) на дружеството			
Тема 6. Счетоводно отчитане на други операции, касаещи капитала		**2**	**2**	
6.1.	Плащания, базирани на акции			
6.2.	Промени в капитала при преобразуване на акционерното дружество			
Тема 7. Икономико-правна характеристика на облигационното финансиране и мотивация за неговия избор		**1**	**1**	
7.1.	Икономико-правна характеристика на облигационното финансиране			
7.2.	Методическа схема за финансов анализ на финансиращ вариант "акции или облигации"			

Тема 8. Счетоводни процедури за отразяване хода на емисията и определяне емисионната стойност на облигациите. Подходи за третиране на емисионните разлики		**2**	**2**	
8.1.	Счетоводни процедури за отразяване хода на емисията			
8.2.	Методически подход при определяне емисионната стойност на облигациите			
8.3.	Подходи за третиране на емисионните разлики			
Тема 9. Счетоводно отчитане на лихвените задължения и плащания до падежа. Процедури по погасяване на дълга		**3**	**3**	
9.1.	Счетоводно отчитане на лихвените задължения и плащания до падежа			
9.2.	Погасяване на облигационния заем на падежа			
9.3.	Погасяване на облигационен заем преди падежа. Изкупуване на собствени облигации и конвертиране на облигации в акции			
Тема 10. Управленски решения при затруднено или невъзможно погасяване на облигационен дълг. Счетоводно третиране на операциите по уреждане на дълга		**2**	**2**	
10.1.	Индикации за затруднено и невъзможно погасяване на дълга			
10.2.	Управленски решения при затруднено или невъзможно погасяване на облигационен дълг			
10.3.	Счетоводно третиране на операциите по уреждане на дълга			
Тема 11. Разпределение на печалбата на дружеството и индикатори за дивидентна политика		**3**	**3**	
11.1.	Схеми за разпределение на печалбата-правни и счетоводни аспекти			
11.2.	Модели за дивидентна политика			
11.3.	Основни индикатори за дивидентна политика, наблюдавани от инвеститорите			
	Общо:	**30**	**30**	

III. <u>ФОРМИ НА КОНТРОЛ:</u>

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ, ч.
1.	**Семестриално оценяване**		
1.1.	Разработване на курсова работа по избрана тема	1	50
1.2.	Контролна работа - писмена по зададена конкретна задача и тестови въпроси	2	50
	Общо за семестриалното оценяване:	**3**	**100**
2.	**Сесийно оценяване**		
2.1.	Изпит - класически писмен с 2 изтеглени на ло-	1	80

	тариен принцип въпроса и решаване на задачи		
	Общо за сесийното оценяване:	**1**	**80**
	Общо за всички форми на контрол:	**4**	**180**

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА

А. Учебници, учебни помагала, книги и статии:

1. Захариев, П., Счетоводство на капиталовите дружества, част първа “Акционерни дружества”, изд. “Гея Принт”, второ допълнено и преработено издание, Варна, 2008г.

2. Захариев, П., Йосифова-Попова, Н. Сборник от тестове и задачи по счетоводство на капиталовите дружества, част първа “Акционерни дружества”, изд. “Гея Принт”, Варна, 2008г.

3. Захариев, П., Относно някои модернизиращи аспекти на проявление на съвременната счетоводна концепция (About some modernizing aspects of the contemporary accounting concept), доклад, Международна научно-практическа конференция „Наука и образование”, Нюрнберг, Германия, 25 декември 2017 г., сборник SCIENCE AND EDUCATION Collection of scientific articles Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland/2017, с.230-234

4. Захариев, П., Възможности за интеграция на финансовото и управленското счетоводство в системата на финансов мениджмънт (Opportunities for the integration of financial and management accounting in the system of financial management), доклад, Международна научно-практическа конференция „Наука и образование”, Нюрнберг, Германия, 25 декември 2017 г., сборник SCIENCE AND EDUCATION Collection of scientific articles Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland/2017, с.235-239

5. Захариев, П. За информационната асиметрия между финансовото и управленското счетоводство = About the Information Asymmetry Between Financial and Management Accounting. Economics, Business and Social Sciences : Collection of Scientific Articles, Nürnberg : Verlag SWG imex GmbH, 2020, с. 60 - 64.

6. Захариев, П. За невъзможността от прилагане на концептуалната рамка на финансовото счетоводство от управленското счетоводство = About the Impossibility of Applying the Conceptual Framework of Financial Accounting by Management Accounting. Economics, Business and Social Sciences : Collection of Scientific Articles, Nürnberg : Verlag SWG imex GmbH, 2020, с. 65 - 70.

7. Захариев, П. Някои дискусионни подходи при счетоводното отчитане на премията от емисия на акции = Some Discussion Approaches in the Accounting of the Share Issue Premium. Economics, Business and Social Sciences : Collection of Scientific Articles, Nürnberg : Verlag SWG imex GmbH, 2020, с. 77 - 81.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА

Б. Книги и монографии:

1. Аверкович, Ек., Счетоводство на търговските дружества и корпорациите, СА „Д.А.Ценов”-Свищов, 2007

2. Петров, А. Апортът в капиталовите дружества, изд.”Сиела”, 2018г.

3. Александров, Ал., Придобиване на собствени акции от акционерно дружество по Търговския закон, изд.”Апис”, 2015

4. Калайджиев, Ангел, Търговски дружества. Персонални дружества. Дружество с ограничена отговорност, изд.”Сиби”, 2014

5. Стефанов, Г., Еднолични търговски дружества, ИК „Труд и право”, София, 2015

6. Таджер, В., Геджиков, Огн. и др., Капиталови търговски дружества, ИК „Труд и право”, София, 2011

7. Brigham, Eugene; Ehrhardt, Michel, Financial management-Theory & Practice, 15 edition, Cengage learning, 2015

8. John, J., Tailer, W., Warren, C., Corporate Financial Accounting, Cengage Learning Ink., 2024

9. Warren, S., Carl; Reeve, M., James; Duchac, E., Jonathan, Corporate Financial Accounting, Cengage learning, 2016

В. Статии:

1. Бонев, Ж., Дивидентите в българските акционерни дружества, списание ИДЕС, бр.2/2014г.

2. Бонев, Ж., Отчитане на непарични (апортни) вноски, списание ИДЕС, бр.7/2015г.

3. Бонев, Ж., Преобразуване на дружества чрез промяна на правната форма, спис.”Счетоводство”, бр.4/2015

4. Вълков, П., Обратните изкупувания на акции-влияние върху цената на дружествата и ефекти за акционерите, „Икономически и социални алтернативи”, брой 2, 2016, стр. 99-108

5. Захариев, П., О некоторых аспектах учета выплат по долевым финансовым инструментам, доклад за Международна научна конференция на Казанския кооперативен институт, публикувана в сборник от доклади „Потребительская кооперация-теория, методология и практика”, Москва, 2010, стр. 175-181

6. Захариев, П., Правни, счетоводни и данъчни аспекти на непаричните (апортните) вноски, статия, “Наръчник на счетоводителя”, бр.6/2009г., изд. “Плутон-1”, Пловдив, с.61-67

7. Костов, Б. Счетоводни и данъчни аспекти на превръщането на дълг срещу собственост, списание ИДЕС, бр.3/2015г.

8. Михайлова, М., Счетоводни аспекти на основния капитал, „Научни трудове на Русенския университет-2015”, том 54, серия 5.1, стр.65-69

9. Николов, Г., Специфични особености на счетоводното отчитане на конвертируемите облигации при издателя, списание ИДЕС, бр.6/2013г.

10. Николов, Г., По въпроса за счетоводното третиране на дяловете в дружество с ограничена отговорност като собствен капитал, списание ИДЕС, бр.1/2016г.

11. Попова, Н., Счетоводно отчитане и оповестяване на сделките с плащане на базата на акции, доклад, II МЕЖДУНАРОДНАЯ ДИСТАНЦИОННАЯ НАУЧНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ „Тенденции и перспективы развития современного научного знания”, г. Москва, 11.04.2012 г., Науч.-инф. Издат. Центр „Институт стратегических исследований”- Москва: Изд-во „Спецкнига”, Отпечатан в сборник с доклади, с. 143-147

12. Христов, Вл., Счетоводни и данъчни аспекти на разпределените непарични дивиденти, списание ИДЕС, бр.8/2015г.

13. Христов, Вл., Счетоводно отчитане на обикновените акции като инструменти на собствения капитал в контекста на Международните счетоводни стандарти, списание ИДЕС, бр.7/2015г.

Г. Нормативни актове:

1. Закон за счетоводството, ДВ, бр.95/08.12.2015г.

2. Търговски закон, ДВ, бр. 48/18.06.1991 г.

3. Закон за публичното предлагане на ценни книжа, ДВ, бр. 114/30.12.1999 г.

4. Закон за пазарите на финансови инструменти, ДВ, бр. 52/ 29.06.2007 г., в сила от 01.11.2007 г.

5. Наредба №2/17.09.2003 г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа, приета с Решение № 02-Н на Комисията за финансов надзор от 17.09.2003 г., обн., ДВ, бр. 90/10.10.2003 г.

6. Наредба №41/11.06.2008г. на Комисията за финансов надзор за изискванията към съдържанието на обосновката на цената на акциите на публично дружество, включително към прилагането на оценъчни методи, в случаите на преобразуване, договор за съвместно предприятие и търгово предлагане, ДВ, бр.59/01.07.2008г.

7. Втора директива на Съвета на ЕИО относно формирането, поддържането и промяната на капитала на публичните дружества с ограничена отговорност (Second Council Directive 77/91/EEC), 1976 г.

8. Трета директива на Съвета на ЕИО от 09.10.1978г. относно сливанията на акционерни дружества (75/855/ЕИО)

9. Четвърта директива на Съвета на ЕИО (Fourth Council Directive 78/660/EEC) за годишните отчети на определени компании, 1978 г.

10. Шеста директива на Съвета на ЕИО от 17.12.1982г. относно разделянията на акционерни дружества (82/891/ЕИО)

11. Международни счетоводни стандарти и Международни стандарти за финансови отчети

12. Примерен сметкоплан на катедра “Счетоводна отчетност” при Икономически университет-гр. Варна

13. Правилник на “Българска фондова борса-София” АД

Д. Интернет източници

1.https://viewpoint.pwc.com/dt/us/en/pwc/accounting_guides/financing_transactio/financing_transactio_US/chapter_1_debt_instr_US/12_term_debt_US.html

2.https://www.pwc.com/us/en/services/consulting/deals/library/new-convertible-debt-accounting-guidance.html

3.https://viewpoint.pwc.com/dt/us/en/pwc/accounting_guides/financing_transactio/financing_transactio_US/chapter_6a_convertibl_US/61a_chapter_overview_6_US.html#pwc-topic.dita_1715094210190523)

4.Accounting for Convertible Debt: U.S. GAAP, August 2016, WilliamsMarston LLC, https://williamsmarston.com/insights/accounting-for-convertible-debt-u-s-gaap/

5.Michael Torben Menk | Michael Mies, Accounting for convertible bonds under IFRS 9, https://www.researchgate.net/profile/Michael-Mies/publication/303282202_Accounting_for_convertible_bonds_under_IFRS_9/links/580f34d908aea04bbcba30c6/Accounting-for-convertible-bonds-under-IFRS-9.pdf

6.Financial Instruments with Characteristics of Equity, Discussion Paper, 2023, https://www.ifrs.org/projects/work-plan/financial-instruments-with-characteristics-of-equity/

7.PwC, Financing transactions, Partially updated December 2022, https://viewpoint.pwc.com/dt/us/en/pwc/accounting_guides/financing_transactio/assets/pwcfinancingguide122022.pdf, 9-2, 9-20

8.The amendments to the *FASB Accounting Standards Codification*

ASU 2020-06 *Debt with Conversion and Other Options (Subtopic 470-20) and Derivatives and Hedging-Contracts in Entity's Own Equity (Subtopic 815-40);*ASC 946-320-35-20